

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет *Географічний*
Кафедра *геоекології і фізичної географії*

Затверджено

На засіданні кафедри геоекології і фізичної географії
факультету географічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від "31" серпня 2023 р.)
Завідувач кафедри *І. Круглов* І. Круглов

Силабус
з навчальної дисципліни «Проблеми сталого розвитку
Карпатського екорегіону»,
що викладається в межах
ОПП «Географія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 106 Географія

Львів 2023

Назва курсу	Проблеми сталого розвитку Карпатського екорегіону
Адреса викладання курсу	вул. Дорошенка, 41, м. Львів, 79000 Географічний факультет, Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра геоєкології і фізичної географії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	106 Географія/Географія
Викладачі курсу	Буряник О. О, к.г.н., доцент
Контактна інформація викладачів	0977201175 Olesya.buryanyk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Кожного вівторка з 10:10 – 11:50
Сторінка курсу	https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aFuFpMlpTPNbRBtLRXyqfpCoAW-exMohapEs9nbIOxsE1%40thread.tacv2/conversations?groupId=b6c5d0bc-d605-40b7-bfee-266fee40d289&tenantId=70a28522-969b-451f-bdb2-abfea3aaa5bf
Інформація про курс	Нормативний курс. Читається у 3 семестрі для магістрів 2-го року денної форми навчання в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс націлений на глибокий аналіз поняття «сталий розвиток», історію його виникнення та законодавчо-нормативну базу.
Мета та цілі курсу	Мета курсу передбачає ознайомлення студентів з концепцією сталого розвитку гірських територій та практикою її застосування. Основні цілі курсу: 1) ознайомлення з поняттям сталий розвиток; 2) розгляд прикладів застосування концепції сталого розвитку у практиці охорони природи; 3) вивчення основних принципів та підходів формування сталого розвитку.
Література для вивчення дисципліни	Базова література 1. Future we want. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/66/288&Lang=R . 2. Глобальні цілі сталого розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html . 3. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». 4. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». 5. Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат. [Електронний ресурс]. – Режим доступу https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_164#Text 6. Національна екологічна політика України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.un.org.ua

/files/national_ecology.pdf.

7. Конвенція про охорону біологічного різноманіття. Конвенцію ратифіковано Законом N 257/94-ВР від 29.11.94. Дата набуття чинності для України: 07.02.1995. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.ecolife.org.ua/laws/inter/1992/06.php>;
8. Проект Закону України "Про Державну програму збереження біорізноманіття України на 2005- 2025 роки" [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.sukraine.kharkov.ua/bio_zu.html.
9. Голубець М. А. Розвиток «сталий» чи «збалансований». *Український географічний журнал*. 2006, No 2. С. 66–69.
10. Методи оцінки екологічних втрат: Монографія / За ред. д.е.н. Л.Г. Мельника та к.е.н. О.І. Корінцевої. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004. 288 с.
11. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б.Є. Патона. К.: Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України", 2012. 72 с.
12. Стратегія сталого розвитку. Підручник (БоголюбовВ.М., КлименкоМ.О., МельникЛ.Г., ПрилипкоВ.А., Клименко Л.В.). Херсон: Олді-плюс, 2012. 444 с.
13. Melnyk A., Lavruk M., Burianyk O. Landscape research and education about nature based on the example of National Park Skole Beskids (Ukraine). *Geography and tourism*. Vol. 6. No. 2 (2018). S. 59-70.
14. Burianyk O.O., Melnyk A.V. Landscape-cognitive trail "To the mountain Vysoky Verkh" (National Park "Skole Beskids"). *Journal of Education, Health and Sport*. 2018;8(8):571-586
15. Zoriana V. Hostiuk¹, Olesia O. Burianyk², Mykola M. Karabiniuk.³ Landscape Principles of Optimization of Functional Zoning of «Hutsulshchyna» National Nature Park. *Journ. Geol. Geograph. Geology*, 31(3). p. 450-459. <https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/44544/1/935-Article%20Text-1405-1-10-20220922.pdf>
16. Буряник О. О., Карабінюк М. М., Гостюк З.В. Природно-заповідний фонд Сколівських Бескид: ландшафтна диференціація, структура та перспективи. Людина та довкілля. Проблеми неоекології. Харків, 2021. Том 35. С. 83-93.
17. Мельник А. В. Українські Карпати: Еколого-ландшафтознавче дослідження. Львів, 1999. 286 с.
18. Буряник О. О. Еколого-ландшафтознавчий аналіз Сколівських Бескид: автореф. дис. ...канд. геог.наук: 11.00.01. Київ, 2019. 20с.

Додаткова література

19. Рижак Л. Філософія сталого розвитку людства: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 518 с.

	<p>20. Цілі розвитку тисячоліття (Україна: 2010) Національна доповідь. http://www.undp.org.ua/files/ua_52412MDGS_UKRAINE2010_REP_ukr.pdf http://ukraine2015.org.ua/about;</p> <p>21. Національна екологічна політика України. http://www.un.org.ua/files/national_ecology.pdf.</p> <p>22. Екологія. Підручник / С.І. Дорогунцов, К.Ф. Коценко, М.А. Хвесик та ін. – К.: КНЕУ, 2005. – 371 с.</p> <p>23. Круглов І. С. Трансдисциплінарна геоекологія: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 292с.</p>
Тривалість курсу	120 годин
Обсяг курсу	З них __16__ годин лекцій, __16_ годин практичних занять та __88__ годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності 106 Географія (2 магістерський рівень), дисципліна забезпечує такі важливі компетентності і програмні результати навчання:</p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності</i></p> <p>СК 1. Здатність до використання законів, теорій, концепцій і парадигм сучасної географії, історії розвитку географічних досліджень та ідей для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації.</p> <p>СК 3. Здатність використовувати спеціальні географічні методи й підходи, геоінформаційні технології для розв'язання конкретних науково-прикладних проблем у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку.</p> <p>СК 4. Здатність розробляти та сприяти впровадженню регіональних програм сталого розвитку територій, здійснювати геопланування територій різного ієрархічного рівня.</p> <p>СК 5. Здатність здійснювати фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, проводити їхню геоекологічну й суспільно-географічну експертизу та моніторинг.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем природокористування, геопланування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та екологічні наслідки управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку.</p> <p>СК 8. Здатність планувати, проводити та публічно презентувати результати наукових досліджень, забезпечити зрозуміле донесення власних знань, висновків та аргументацій до фахівців і нефаківців.</p> <p>СК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах</p>

	<p>вищої освіти на засадах компетентнісного підходу.</p> <p><i>Програмні результати навчання</i></p> <p>ПРН 3. Вільно спілкуватися із професійних і наукових питань іноземною мовою.</p> <p>ПРН 5. Вміти виявляти, ставити та розв'язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку прийнятих рішень.</p> <p>ПРН 6. Застосовувати сучасні моделі та інформаційні технології для проведення досліджень і розробок у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку.</p> <p>ПРН 7. Брати участь у розробленні програм та стратегій міського та регіонального розвитку, плануванні територій різного ієрархічного рівня.</p> <p>ПРН 9. Проводити фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, здійснювати їхню геоекологічну і соціально-економічну експертизу та моніторинг.</p> <p>ПРН10. Застосовувати інформаційні технології, створювати та досліджувати моделі природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем, визначати можливості та межі їх застосування.</p> <p>ПРН12. Планувати й виконувати теоретичні та прикладні дослідження, робити обґрунтовані висновки, аналізувати та презентувати результати досліджень.</p> <p>ПРН13. Здійснювати науково-дослідну діяльність у закладах вищої освіти, розробляти необхідне для цього навчально-методичне та інформаційне забезпечення.</p>
Ключові слова	Сталий розвиток, гірський ландшафт, збалансоване природокористування, екоосвіта.
Формат курсу	Денна форма навчання, яка передбачає постійний особистий контакт науково-педагогічного працівника і студентів. Студенти зобов'язані відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом та своєчасно виконувати навчальні завдання згідно з робочою програмою.
Теми	<p>Тема I Сталий розвиток: суть, актуальність, перспективи.</p> <p>Тема II Історико-теоретичні засади сталого розвитку. Зміст і значення поняття «сталий розвиток».</p> <p>Тема III Законодавчо-правові засади сталого розвитку. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат.</p> <p>Тема IV Екологічний потенціал та його антропогенні зміни.</p> <p>Тема V Ландшафтно-географічні засади сталого розвитку Українських Карпат. Стратегія сталого розвитку природного заповідного фонду.</p> <p>Тема VI Інтегрований підхід до управління земельними і водними ресурсами. Стале господарство. Культурна спадщина.</p> <p>Тема VII</p>

	<p>Моніторинг довкілля та раннє попередження. Збереження та сталє використання біологічного та ландшафтного різноманіття</p> <p>Тема VIII</p> <p>Проблеми реалізації програми сталого розвитку в гірському регіоні. Підвищення обізнаності населення. Екологічна освіта.</p>
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із екології, раціонального використання природних ресурсів і охорони природи, природно-заповідної справи.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Основними формами навчання є лекційні презентації, семінарські заняття та організація самостійної роботи.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання мультимедійного обладнання. Для вивчення курсу необхідно володіти такими програмами як Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Протягом семестрів студент може набрати 50 балів (на семінарських і практичних заняттях) та 50 балів під час іспиту.
Питання до заліку чи екзамену.	<p>Що таке глобальні екологічні проблеми?</p> <p>Розкрийте суть поняття «сталий розвиток».</p> <p>Що є об'єктом сталого розвитку?</p> <p>Розкрийте зміст документа ООН «Порядок денний на XXI століття».</p> <p>Розкрийте зміст Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».</p> <p>Розкрийте зміст Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».</p> <p>Розкрийте зміст Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат.</p> <p>Що таке інтегрований підхід.</p> <p>Що таке земельні ресурси?</p> <p>Що таке водні ресурси?</p> <p>Чи відповідає використання земельних ресурсів вимогам раціонального природокористування?</p> <p>Назвіть принципи сталого розвитку.</p> <p>Що таке моніторинг?</p> <p>Які є види моніторингу?</p> <p>Що таке біорізноманіття?</p> <p>Що таке ландшафтне різноманіття?</p> <p>В чому полягає суть концепції сталого розвитку гірських територій?</p> <p>Наведіть приклади зарубіжного досвіду управління розвитком гірських територій.</p> <p>Назвіть основні проблеми збалансованого розвитку гірських територій.</p> <p>Назвіть фактори, що впливають на особливості розвитку гірських територій.</p> <p>Що таке екологічний потенціал?</p> <p>Що таке антропогенні зміни?</p>

	Які проблеми розвитку гірських територій?
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ «Проблеми сталого розвитку Карпатського екорегіону»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література. Ресурси в інтернеті.	Завдання, год.	Термін виконання
1-й тижде нь	Сталий розвиток: суть, актуальність, перспективи. Загальний зміст і засади сталого розвитку. Суть сталого розвитку. Теоретичні засади сталого розвитку. Особливості впровадження сталого розвитку в гірських регіонах.	Лекція	Голубець М. А. та інші. Концептуальні засади сталого розвитку гірських територій. Львів: Поллі, 2007. 288с. Глобальні цілі сталого розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https:// www. ua. undp. org/ content/ ukraine/ uk/ home/ sustainable-development-goals.html . Рижак Л. Філософія сталого розвитку людства: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 518 с.	2 год.	1 тиждень
2-й тижде нь	Міжнародний досвід реалізації стратегії сталого розвитку.	Семінар	Голубець М. А. та інші. Концептуальні засади сталого розвитку гірських територій. Львів: Поллі, 2007. 288с. Указ Президента України Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” м. Київ 12 січня 2015 року № 5/2015. - Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10 Review of the EU Sustainable Development Strategy (EU SDS) – Renewed Strategy // http://europa.eu/index%20en.htm	2 год	1 тиждень

3-й тижде нь	Історико-теоретичні засади сталого розвитку. Зміст значення поняття «сталий розвиток». Зміст значення навчальної дисципліни «Стратегії сталого розвитку». Передісторія сталого розвитку людства. Методологічні засади сталого розвитку. Алгоритми розробки документів сталого розвитку.	Лекція	Добровольський В. В. <i>Сталий розвиток України: деякі питання наукового забезпечення. Наукові праці : наук.-метод. журн.</i> Вип. 194. Т. 206. Екологія. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. С. 6–10 Дорогунцов С. І., Ральчук О. М. Сталий розвиток – цивілізаційний діалог природи і культури. <i>Вісник національної академії наук України.</i> Вип. 10. 2001. С. 16–32. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський, Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с.	2 год	1 тиждень
4-й тижде нь	Українська специфіка реалізації стратегії сталого розвитку.	Семинар	Голубець М. А. та інші. Концептуальні засади сталого розвитку гірських територій. Львів: Поллі, 2007. 288с. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б.Є. Патона. К.: Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України", 2012. 72 с. Стратегія сталого розвитку. Підручник (БоголюбовВ.М., КлименкоМ.О., МельникЛ.Г., ПрилипкоВ.А., Клименко Л.В.). Херсон: Олді-плюс, 2012. 444 с.	2 год	1 тиждень
5-й тижде нь	Законодавчо-правові засади сталого	Лекція	Глобальні цілі сталого розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html .	2 год	1 тиждень

	<p>розвитку. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат.</p>		<p>Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».</p> <p>Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».</p> <p>Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат. [Електронний ресурс]. – Режим доступу https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_164#Text</p>		
6-й тижде нь	<p>Вдосконалення законодавчо-правових засад.</p>	Семінар	<p>Глобальні цілі сталого розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html.</p> <p>Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».</p> <p>Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».</p> <p>Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат. [Електронний ресурс]. – Режим доступу https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_164#Text</p>	2 год	1 тиждень
7-й тижде нь	<p>Екологічний потенціал та його антропогенні зміни. Рослинний покрив. Грунтовий покрив. Біотичні потенціали. Екологічний потенціал.</p>	Лекція	<p>Голубець М. А. та інші. Концептуальні засади сталого розвитку гірських територій. Львів: Поллі, 2007. 288с.</p> <p>Генсірук С. А. Ліси Українських Карпат та їх використання. Ви-во «Урожай», Київ. 1964, 288 с.</p> <p>Яворська А., Паньків З. Ініціальні органогенні ґрунти Українських Карпат [Текст] : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 124 с.</p>	2 год	1 тиждень

8-й тижде нь	Екологічний потенціал «..... ОТГ» (індивідуально). Дослідження рослинного покриву, його змін просторової будови, співвідношення показників первинного і сучасного рослинного покриву.	Практична	Голубець МА. Екосистемологія. — Л.: Поллі, 2000. — 315 с. Данилишин Б.М., Дорогунцов С.І., Міщенко В.С. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. — К.: ЗАТ "НІЧЛАВА", 1999. — 716 с. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" від 25 червня 1991р. № 1264-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — №41. — 8 жовтня.	2 год	1 тиждень
9-й тижде нь	Ландшафтні географічні засади сталого розвитку Українських Карпат. Стратегія сталого розвитку природного заповідного фонду.	Лекція	Мельник А. В. Українські Карпати: Еколого-ландшафтознавче дослідження. – Львів, 1999. 286 с. Буряник О. О. Еколого-ландшафтознавчий аналіз Сколівських Бескид: автореф. дис. ...канд. геог.наук: 11.00.01. Київ, 2019. 20с. Буряник О. О., Карабінюк М. М., Гостюк З.В. Природно-заповідний фонд Сколівських Бескид: ландшафтна диференціація, структура та перспективи. Людина та довкілля. Проблеми неоекології. Харків, 2021. Том 35. С. 83-93.		
10-й тижде нь	Екологічний потенціал «..... ОТГ» (індивідуально). Ґрунтовий покрив, його первинний і сучасний стан, особливості динаміки фізико-хімічних і біотичних параметрів ґрунтів.	Практична	Голубець МА. Екосистемологія. — Л.: Поллі, 2000. — 315 с. Данилишин Б.М., Дорогунцов С.І., Міщенко В.С. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. — К.: ЗАТ "НІЧЛАВА", 1999. — 716 с. Руденко В.П. Довідник з географії природно-ресурсного потенціалу України. — К.: Вища школа, 1993. — 180 с.	2 год	1 тиждень

11-й тижде нь	Інтегрований підхід до управління земельними і водними ресурсами. Стале господарство. Культурна спадщина		Круглов І. С. Трансдисциплінарна геоecologia: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 292с. Проект Закону України "Про Державну програму збереження біорізноманіття України на 2005-2025 роки" [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.sukraine.kharkov.ua/bio_zu.html		
12-й тижде нь	Екологічний потенціал «..... ОТГ» (індивідуально). Біотичний потенціал (тваринний світ).	Практична	Проект Закону України "Про Державну програму збереження біорізноманіття України на 2005-2025 роки" [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.sukraine.kharkov.ua/bio_zu.html Руденко В.П. Довідник з географії природно-ресурсного потенціалу України. — К.: Вища школа, 1993. — 180 с.	2 год	1 тиждень
13-й тижде нь	Моніторинг довкілля та раннє попередження. Збереження та стале використання біологічного та ландшафтного різноманіття	Лекція	Конвенція про охорону біологічного різноманіття. Конвенцію ратифіковано Законом № 257/94-ВР від 29.11.94. Дата набуття чинності для України: 07.02.1995. [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.ecolife.org.ua/laws/inter/1992/06.php ; Проект Закону України "Про Державну програму збереження біорізноманіття України на 2005-2025 роки" [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.sukraine.kharkov.ua/bio_zu.html Закон України «Про ландшафти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу https://sad.ukr.bio/ua/articles/1137/	2 год	1 тиждень
14-й тижде нь	Виробничо-господарські особливості .....ОТГ. Місце ОТГ у адміністративно-територіальному поділі, сільське та лісове господарство, промисловість.	Практична	Конституція України - Розділ ІХ Територіальний устрій України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу https://www.president.gov.ua/ua/documents/constitution/konstituciya-ukrayini-rozdil-ix	2 год	1 тиждень

15-й тижде нь	<p>Проблеми реалізації програми сталого розвитку в гірському регіоні. Основні передумов. Підвищення обізнаності населення. Екологічна освіта.</p>	Лекція	<p>Melnyk A., Lavruk M., Burianyk O. Landscape research and education about nature based on the example of National Park Skole Beskids (Ukraine). <i>Geography and tourism</i>. Vol. 6. No. 2 (2018). S. 59-70.</p> <p>Burianyk O.O., Melnyk A.V. Landscape-cognitive trail "To the mountain Vysoky Verkh" (National Park "Skole Beskids"). <i>Journal of Education, Health and Sport</i>. 2018;8(8):571-586</p> <p>Голубець М. А. та інші. Концептуальні засади сталого розвитку гірських територій. Львів: Поллі, 2007. 288с.</p>	2 год	1 тиждень
16-й тижде нь	<p>Стан соціальної інфраструктури .....ОТГ. Характеристика сфери послуг, торгівлі та рекреації, освіти, культури, релігії.</p>	Практична	<p>Поливач К.А. Культурна спадщина та її вплив на розвиток регіонів України / Наук. ред. Руденко Л.Г. – К.: Інститут географії НАН України, 2012. – 208 с.</p> <p><i>Руденко Л.Г., Горленко І.О., Лісовський С.А.</i> Сталий (збалансований) розвиток і його сприйняття в Україні // Зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. з екол. проблем сталого розвитку України (6–7 жовтня 2005 р.). – К.: Європ. центр техногенної безпеки TECDOC 17/2006, 2006. – С. 120–134.</p>	2 год	1 тиждень